

Csongrádi leletek.

Csongrád városától délnyugatra, a szegedi országút mellett fekszik a Geda-halom. A halom szomszédságában, attól 3—400 méternyire, Csizmadia Ferenc tulajdonát képező partos részen van a lelőhely. A tulajdonos itt a terület egy részét szőlő alá fordította, s ez alkalommal sírokat találtak. Jelentették Lajos János tanítónak, aki a leletek jelentékeny részét megmentette és a leletkörülményeket megfigyelte. 1942. április 9-én a Régiségtudományi Intézetnek jelentette, hogy tölgfakoporsós temetkezést talált.

Erre a hírre alulírott április 11—12-én a lelőhelyen próbaásatást végzett, amelynek eredményeként feltárt egy szarmatakori feldúlt sírt, egy csontváz és egy urnás koravaskori temetkezést és három Árpád-kori sírt. A területen eddig feltárt sírok száma 45, ebből az előbb említett hamvasztásos és csontváz temetkezés talán a koravaskori préskita körbe tartozik. Erre mutat a csontváz sár mellékleteként előkerült csont zablapálea. Három sír kora a Kr. u. 150—250 közti időre tehető, s különösen figyelemreméltó, hogy kettőben a provinciák területén otthonos téglasíroknak a helyi viszonyokhoz alkalmazott formájával találkozunk. Az ú. n. Raktárreuten feltett temető sírjai között is van a téglából épített koporsónak ilyen fajtája. A tetőformára rakott téglasírra gondo-

lok, amelyet itt az Alföldön fából készítettek.¹

A temető többi 40 sírja Árpád-kori. A sírok leletanyagában három réteget lehetett különválasztani. Egy réteget a szláv őslakósságot képviseli, a második a honfoglaló magyarságé, a harmadik a normann befolyást igazolja. A sírokhoz legközelebb áll a keceli lelet, s ennek kora (Kr. u. XI. század) a mi sírjainkra is elfogadható.²

A leleteknek egy másik csoportját szintén Lajos János tanító mentette meg. A lelőhely Csongrádtól nyugatra (10,5 km), Tanya 854 sz. alatt lakó id. Csipai János földműves tulajdonát képező birtokon van. Feltártak itt hét sírt, amelyek a szarmatakor utolsó, III—IV. század fordulójával kezdődő szakaszába tartoznak. Ez alkalommal sikerült pontosan megfigyelni a szarmatakori temetkezésnek azt a formáját, amikor a csontváz fölé helyezték, vaskapcsokkal összefogott, vastagabb deszkákkal borították be a halottat.

Mindkét leletesoport részletes ismertetése a *Folia Archaeologica* 1943. évi kötetében jelenik meg.

Dr. Párducz Mihály.

¹ Hampel József, Aquincumi temetők. Budapest Régiségei, III. 1891. 56. l. II. 5. ábra, 51—75. l.

² Fettich Nándor, A honfoglaló magyarság fémművészete. Arch. Hung. XXI. Budapest. 1937. 104—107. l.

Funde in Csongrád.

Südwestlich der Stadt Csongrád, bei der Szegeder Landstrasse, liegt Gedahalom (Hügel). In der Nachbarschaft dessen, in einer Entfernung von 3—4 M liegt der Fundort, wo man an Gräber

stieß. Die Funde wurden dem Lehrer János Lajos gemeldet, der den grössten Teil deren rettete und die Fundumstände beobachtete. Er meldete dann das Auffinden eines aus Eiche